

NVMP

Artsen voor vrede

50 jaar NVMP (1969-2019)

J A A R V E R S L A G 2 0 2 2

Inhoudsopgave

	Pagina
Inleiding	3
1. Vereniging	4
2. Algemene Vergadering	4
3. Bestuur	4
4. Activiteiten	
A. Dreigende kernoorlog in Europa	5
B. Activiteiten met betrekking tot de oorlog in Oekraïne	6
C. Belemmert nucleaire dreiging onze strijd voor een kern- wapenvrije wereld?	9
D. MSP-TPNW in Wenen en NPT-RevCon in New York	10
E. <i>Bikes not bombs</i>	11
F. <i>Nuclear Risk Reduction</i> in Europa	12
G. Voorbereiding IPPNW-Europe congres in Hamburg	13
H. Werkgroepen	
* De regionale groep Rijnmond	14
I. Publiciteit	
* <i>De Nieuwsbrief</i>	16
* Nieuwsflitsen	17
* NVMP in de media	18
J. Netwerk	18
5. Bureau	18
6. Financiën	19

Inleiding

Voor ons zal 2022 de geschiedenis ingaan als het jaar waarin wereldmacht Rusland Oekraïne binnenviel. Stonden vorig jaar Poetin en Biden nog gebroederlijk naast elkaar afgebeeld, omdat zij een ‘weloverwogen en robuuste’ dialoog over kernontwapening zouden gaan voeren, hoe volledig anders is de realiteit nu.

Begin van het jaar deden NVMP-IPPNW nog herhaalde oproepen tot diplomatieke inspanningen om de politieke crisis op te lossen teneinde een potentieel onbeheersbaar conflict te voorkomen dat zelfs zou kunnen escaleren tot een nucleaire oorlog. Deze werden breed onderschreven in de medisch wereld.

Voor ons kwam de Russische inval in Oekraïne als een verrassing. Poetin gaf zijn generaals opdracht om de Russische afschrikkingstroepen gevechtssklaar te maken. Het woord kernwapens viel weliswaar niet, maar iedereen wist dat hij daarop doelde en sinds de Koude Oorlog hebben we het woord nog nooit zo vaak gehoord in de media.

De voorstanders van kernwapens hebben altijd beweerd dat geloofwaardige nucleaire afschrikking als een noodzakelijk kwaad moest worden gezien om de vrede te bewaren. Nu zagen we echter een situatie waarin een kernwapeestaat nucleaire afschrikking gebruikt om ongestoord oorlog te voeren.

Het feit dat nucleaire afschrikking als chantage wordt gebruikt, heeft er mede toe geleid dat er beleid is ingezet binnen IPPNW-Europe, gesteund door het IPPNW-office in Genève, en Boston om nog meer en intensievere samenwerking te zoeken met andere internationale organisaties als ICAN, Avaaz, Plough Shares om de krachten te bundelen. Het doel is om behalve regeringen, ook grote instituten zoals de VN, IAEA te benaderen.

IPPNW heeft samen met Avaaz een petitie opgesteld waarin achttien Nobelprijswinnaars voor de vrede een klemmende oproep aan Rusland en de NAVO deden om expliciet te verklaren af te zien van kernwapengebruik.

‘The time to ban and eliminate nuclear weapons is now. It is the only way to guarantee that the inhabitants of the planet will be safe from this existential threat. It is either the end of nuclear weapons, or the end of us. We reject governance through imposition and threats, and we advocate for dialogue, coexistence and justice. A world without nuclear weapons is necessary and possible, and together we will build it. It is urgent that we give peace a chance.’ Deze petitie werd wereldwijd meer dan een miljoen maal ondertekend en aangeboden aan Izumi Nakamitsu, *Under-Secretary-General of Disarmament Affairs* van de UN.

De nucleaire dreiging was funest voor het wederzijdse vertrouwen tussen kernwapestaten. Dan is het geboden om de norm tegen het gebruik van kernwapens te herbevestigen. Maar wat waren daarvoor nu nog de kansen? Een eerste mogelijkheid daartoe was in Wenen waar van 21-23 juni de eerste zogenaamde *Meeting of States Parties* van landen plaats vond die het Verdrag inzake het verbod op kernwapens, de TPNW (*Treaty on the Prohibition of Nuclear Weapons*), hebben ondertekend.

De NVMP en andere Europese IPPNW-*affiliates* werkten er hard aan om hun regeringen over te halen om minimaal als waarnemer naar de MSP in Wenen te gaan. En dat had succes! Zowel Nederland als België besloten te elfder ure om als waarnemer bij deze bijeenkomst aanwezig te zijn. Een positieve actie maar des te teleurstellender was de Nederlandse tekst uitgesproken tijdens de TPNW, waarbij ons land zich verklaarde *‘firmly committed to NATO, including its policy of nuclear deterrence, and our nuclear task’*.

In augustus dit jaar vond in New York, na meermaals uitgesteld te zijn, de tiende Toetsingsconferentie van het Non-Proliferatie Verdrag (NPV) plaats. Na vier weken van overleg kwam men echter niet tot een gezamenlijk slotdocument.

Ondanks deze sombere ontwikkelingen op het wereldtoneel verzette de NVMP nationaal en internationaal veel werk in onze strijd voor een kernwapenvrije, veilige wereld op een gezonde planeet. In dit jaarverslag vindt u daar een overzicht van.

Marianne Begemann, secretaris

1. Vereniging

Eind 2022 (2021) telt de NVMP-Artsen voor vrede in totaal 544 (580) personen 270 (278) leden, 216 (228) begunstigers en 57 (45) vrienden. Het aandeel van Vlaanderen is 14 leden en 4 begunstigers. We moesten afscheid nemen van 10 (26) mensen door opzegging of omdat ze onvindbaar bleken, en van 11 (3) mensen vanwege overlijden. 10 (13) Leden en 6 (9) begunstigers bleven in gebreke hun contributie of bijdrage te betalen. Het totaal aantal betrokkenen neemt jaar na jaar geleidelijk aan af.

2. Algemene Vergadering

De Algemene Vergadering op 14 mei wordt bijgewoond door 21 personen, terwijl 15 mensen een bericht van verhindering stuurden. Van het jaarverslag wordt kennis genomen, de jaarrekening wordt na enkele correcties van de controlecommissie goedgekeurd. De controlecommissie in 2022 zal bestaan uit Henriette van der Horst, Cornella Visser-Mol met Ferry Zoutenbier als extern adviseur.

3. Bestuur

Het Bestuur kwam het afgelopen jaar 12 maal via Zoom en 4 maal live bij elkaar. Er was een heidag in Amersfoort onder leiding van Rob Leemans en Dick Ratering. Jeffrie Quarsie moest zich door zijn werk in het buitenland uit het bestuur terugtrekken, Niloufar Rahim kon een bestuurslidmaatschap niet combineren met haar werk hier in Nederland, Peter Buijs trok zich om persoonlijke redenen terug als voorzitter en later ook als bestuurslid.

Samenstelling van het bestuur per 31-12-2022	Einde termijn
Marianne Begemann, secretaris en RVP-Europe	2024
Hugo D'aes, vaste adviseur	2025
Dirk Hoogenkamp	2024
Willem Hubregtse, penningmeester	2025
Wil Verheggen, externe publiciteit	2024

4. Activiteiten

A. Dreigende kernoorlog in Europa

Begin van het jaar escaleerde het 'Oekraïne-conflict' steeds verder en groeide de kans op oorlog, met wellicht nucleaire dimensies. We riepen minister Hoekstra op in een nieuwjaarswens om de in het coalitieakkoord geformuleerde zin "We dragen binnen de bondgenootschappelijke verplichtingen bij aan een kernwapenvrije wereld" te concretiseren tot een actieve inzet zoals door:

- * het niet vervangen van de verouderde US-kernbommen op Volkel, zo mogelijk samen met andere Europese 'gastlanden'.
- * het starten van een debat binnen de NAVO over een alternatief voor het volgens velen onhoudbare 20ste-eeuwse concept van *geloofwaardige nucleaire afschrikking*;
- * het bij de kernwapenstaten aandringen op vertrouwenwekkende maatregelen (*de-targetting*, *de-alerting*, *no-first-use*-verklaringen) om het risico te verkleinen op onbedoelde nucleaire conflicten;
- * waarnemer te zijn bij de *First Meeting of TPNW-States Parties*, net als NAVO-leden Noorwegen en Duitsland, op weg naar ondertekening en ratificatie.

Op 10 februari riep de NVMP haar achterban op om de IPPNW-verklaring '[No War in Europe! Medical professionals call for diplomacy to avert a humanitarian disaster](#)' te steunen. De verklaring sloot af met: 'Onze oproep tot voortdurende diplomatieke inspanningen om de politieke crisis op te lossen betekent niet dat we instemmen met bepaalde politieke standpunten. We proberen een potentieel onbeheersbaar conflict te voorkomen dat zelfs zou kunnen escaleren tot een nucleaire oorlog.'

De Russische aanval op Oekraïne kwam op 24 februari toch als een grote verrassing met beangstigend nucleair wapengekletter aan beide zijden: On Thursday Russian President warned anyone "who stands in our way...they must know that Russia will respond immediately, and the consequences will be such as you have never seen in your entire history." To which, the French Foreign Minister Le Drian responded, "Poetin should understand that NATO also has nuclear weapons."

De voorstanders van kernwapens hebben altijd beweerd dat geloofwaardige nucleaire afschrikking als een noodzakelijk kwaad moest worden gezien om de vrede te bewaren. Nu zagen we echter een situatie waarin een kernwapenstaat nucleaire afschrikking gebruikt om ongestoord oorlog te voeren.

B. Activiteiten met betrekking tot de oorlog in Oekraïne

Overzicht van de NVMP-Nieuwsflitsen:

NVMP-Nieuwsflits <i>No war in Europe IPPNW-Europe appeal</i>	8 februari
NVMP-Nieuwsflits Dirk Hoogenkamp geïnterviewd door BNN-VARA	28 februari
NVMP-Nieuwsflits <i>No Nuclear War over Ukraine</i>	28 februari
NVMP-Nieuwsflits <i>World Medical Health statement over Ukraine</i>	11 maart
NVMP-Nieuwsflits <i>The Nuclear Threat</i>	14 maart
NVMP-Nieuwsflits 12 Nobelprijswinnaars	17 maart
NVMP-Nieuwsflits <i>Joint Statement Russia and Ukraine physicians</i>	18 maart
NVMP-Nieuwsflits Voor een duurzame toekomst moeten we af van kernwapens	22 maart
NVMP-Nieuwsflits Peter Buijs te gast bij Ruud de Wild	23 maart
NVMP-Nieuwsflits Medeondertekenen oproep Nobelprijswinnaars	28 maart
NVMP-Nieuwsflits: Petitie 'We reject war and nuclear weapons' meer dan 1 miljoen keer ondertekend	14 april

Opinieartikelen/interviews:

- * 12 februari NVMP-lid Gerrit van der Wal op NPO Radio 1
- * 25 februari aandacht voor *Protect Life and Prevent Harm. Joint Statement of International and European Student Representatives of the. International Physicians for the Prevention of Nuclear War (IPPNW)* <https://www.nvmp.org/statement-over-de-invasie-van-oekraïne/>
- * 28 februari Oproep aan leden om de IPPNW-petitie *No Nuclear War over Ukraine* te ondertekenen.

* 28 februari en 23 maart NVMP-bestuursleden Peter Buijs en Dirk Hoogenkamp geïnterviewd door Ruud de Wild op radio 1

* 1 maart interview Peter Buijs in *Medisch Contact* 'Grote zorgen over nucleaire dreiging',

* 8 maart NVMP-persbericht 'Medische hulp bij een kernoorlog zal een illusie zijn' <https://www.nvmp.org/p-e-r-s-b-e-r-i-c-h-t-medische-hulp-bij-een-kernoorlog-zal-een-illusie-zijn/>. De medisch-humanitaire gevolgen van het inzetten van kernwapens zullen die van de coronapandemie doen verbleken. Bovendien is medische hulp van enige omvang een illusie. Voor de langere termijn maakt dit eens te meer duidelijk dat we van kernwapens af moeten. Als politieke leiders daartoe niet bereid zijn zal er meer druk vanuit de maatschappij moeten komen. Er is geen grotere acute bedreiging van onze aarde dan het voortbestaan van kernwapens.

* 11 maart bij leden aandacht gevraagd voor *World health statement on Ukraine* <https://www.nvmp.org/worldhealth-statment-ukraine/>

* 13 maart Christien Mudde in *Rotterdams Dagblad* 'Kernwapens doden iedereen, daar helpen geen jodiumpillen tegen'

* 17 en 28 maart Een oproep aan leden om de petitie [We reject war and nuclear weapons](#) te ondertekenen. IPPNW had samen met Avaaz (een online campagnenetwerk) een petitie opgesteld waarin achttien Nobelprijswinnaars voor de vrede een klemmende oproep aan Rusland en de NAVO deden om expliciet te verklaren af te zien van kernwapengebruik.

'The time to ban and eliminate nuclear weapons is now. It is the only way to guarantee that the inhabitants of the planet will be safe from this existential threat. It is either the end of nuclear weapons, or the end of us. We reject governance through imposition and threats, and we advocate for dialogue, coexistence and justice. A world without nuclear weapons is necessary and possible, and together we

will build it. It is urgent that we give peace a chance.' Deze petitie werd wereldwijd meer dan een miljoen maal ondertekend en aangeboden aan Izumi Nakamitsu, *Under-Secretary-General of Disarmament Affairs* van de UN.

Het feit dat nucleaire afschrikking als chantage wordt gebruikt, heeft er mede toe geleid dat er beleid is ingezet binnen IPPNW-Europa gesteund door het IPPNW-office in Genève en Boston om nog meer en intensievere samenwerking te zoeken met andere internationale organisaties als ICAN, Avaaz, Plough Shares om de krachten te bundelen. Het doel is om behalve regeringen, ook grote instituten zoals de VN, IAEA te benaderen.

* 18 maart aandacht gevraagd voor het *Joint Statement Russia and Ukraine physicians*.

* 19 maart Wil Verheggen in *Brabants Dagblad* 'Arts met de rug tegen de muur bij een kernoorlog',

* 22 maart André Knottnerus *Opinie Veiligheid* in *Trouw* 'Voor een duurzame toekomst moeten we af van kernwapens',

* 23 maart Peter Buijs en Danny Pronk in het *Algemeen Dagblad* 'Beseft Poetin dat je een kernoorlog altijd verliest?'

Op 5 april was er een **brainstormavond van NVMP-bestuursleden** over de gevolgen van de oorlog in Oekraïne in relatie tot onze missie voor een kernwapenvrije wereld. Enkele aangescherpte en nieuwe argumenten daaruit te noemen:

- Er is een fundamenteel probleem ontstaan voor het concept van de wederzijdse geloofwaardige nucleaire afschrikking. Nu hanteert Rusland de nucleaire dreiging om ongestoord oorlog te voeren, terwijl de rest van de wereld machteloos toekijkt.
- We zijn overgeleverd aan de mentale gesteldheid van de leider van een kernwapenstaat als het gaat om de inzet van kernwapens.
- Er dreigt nieuw proliferatiegevaar: Zelensky zei bij gebrek aan afdoende militaire hulp uit het Westen geen andere keus te hebben dan zelf kernwapens te ontwikkelen. Denk eveneens aan Noord-Korea of aan Wit-Rusland dat zijn 'niet-nucleaire status' uit de grondwet heeft geschrapt.
- Kerncentrales in een oorlogsgebied leveren levensgevaarlijke situaties op.

Onze lijn is geweest: aansluiten bij breed gedragen IPPNW-geluid tegen deze oorlog die vooral vraagt om een internationaal signaal en wijzen op en waarschuwen voor medisch-humanitaire gevolgen van kernwapeninzet waarbij medische hulp een illusie is. De recente, acute nucleaire dreiging heeft aangetoond dat we hoe dan ook van deze wapens af moeten. Daarvoor is aansluiten bij TPNW belangrijk en moet de focus liggen op het realiseren van een Nederlandse waarnemerstatus bij de TPNW. Maar daarnaast ook stappen zetten richting de NPT-RevCon, vooralsnog het enige *world-wide* overeengekomen verdrag en podium waarop ook kernwapenstaten acteren.

C. Belemmert nucleaire dreiging onze strijd voor een kernwapenvrije wereld?

Tijdens het middagedeelte van onze ledenvergadering op 14 mei te Amersfoort stond bovenstaande thematiek centraal, in een symposium gevoed door de conclusies uit onze brainstormavond en het breed gedragen IPPNW-geluid.

De volgende sprekers leverden daarvoor gespreksstof:

- * Peter Buijs, voorzitter NVMP-Artsen voor vrede
- * Jan Hoekema, voorzitter Pugwash Nederland, voormalig diplomaat, Tweede Kamer-lid en burgemeester.
- * Danny Pronk, senior onderzoeker bij de Afdeling Veiligheid van Instituut Clingendael

Hier vindt u een uitgebreid [VERSLAG van het symposium](#)

Slotconclusie van die dag: wij moeten onze pijlen richten op *civil society*, dat wij niet tolereren dat we verdedigd worden door systemen die, als er iets misgaat, de hele mensheid teloor doen gaan. Nu is het kernwapenprobleem heel actueel geworden, dat moeten we gebruiken om straks bij de toetsingsconferentie van het NPV nadruk te leggen op artikel VI waarin kernwapenstaten zich verplichten tot kernontwapening te komen. De maatschappelijke druk zal moeten worden opgebouwd om dit te bereiken.

Voorafgaand aan het symposium hield bestuurslid Leo van Bergen zijn afscheidslezing onder de titel 'Niet bij kernwapens alleen'.

De volledige tekst van deze lezing is te vinden op de NVMP-website:

<https://www.nvmp.org/wp-content/uploads/2022/05/Niet-bij-kernwapens-alleen-NVMP-AVV-20-11-21.pdf>

D. MSP-TPNW 21-23 juni, Wenen, en de NPT-RevCon, augustus, in New York

De nucleaire dreiging was funest voor het wederzijdse vertrouwen tussen kernwapenstaten. Dan is het geboden om de norm tegen het gebruik van kernwapens te herbevestigen. Maar wat waren daarvoor nu nog de kansen? Een eerste mogelijkheid daartoe bood Wenen waar van 21-23 juni de eerste zogenaamde *Meeting of States Parties* van landen plaats vond die het Verdrag inzake het verbod op kernwapens, de TPNW (*Treaty on the Prohibition of Nuclear Weapons*), hebben ondertekend. Marianne Begemann en Dirk Hoogenkamp waren als NVMP-delegatie aanwezig in Wenen.

De NVMP en andere Europese IPPNW-affiliates werkten er hard aan om hun regeringen over te halen om minimaal als waarnemer naar de MSP in Wenen te gaan. En dat had succes! Zowel Nederland als België besloten te elfder ure om als waarnemer bij deze bijeenkomst aanwezig te zijn. Een positieve actie maar des te teleurstellender was de Nederlandse tekst uitgesproken tijdens de TPNW, waarbij ons land zich verklaarde *'firmly committed to NATO, including its policy of nuclear deterrence, and our nuclear task'*.

In augustus van dit jaar vond in New York, na meermaals uitgesteld te zijn, de tiende Toetsingsconferentie van het Non-Proliferatie Verdrag (NPV) plaats. Na vier weken van overleg kwam men echter niet tot een gezamenlijk slotdocument. De schuld hiervoor werd bij Rusland gelegd dat haar veto uitsprak over de slotverklaring. Voor de andere kernwapenstaten was dit een dankbaar excuus. Het echte probleem ligt namelijk in het gebrek aan bereidheid van de kernwapenstaten om te voldoen aan hun nucleaire ontwapeningsverplichtingen conform Artikel VI van het verdrag, waarvoor ze al decennia geleden getekend hebben.

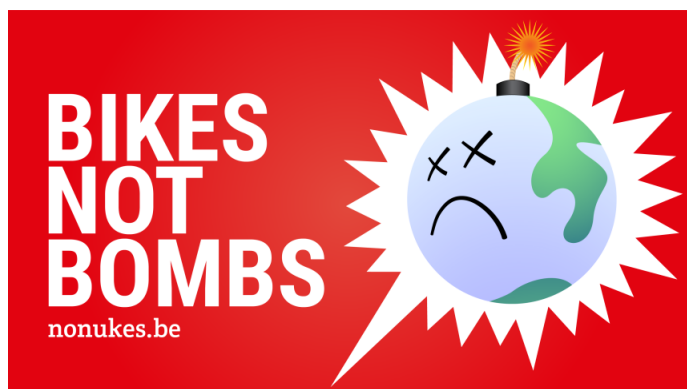
- Rapport [Nuclear Famine](#)

Op 15 augustus, tijdens de NPT-RevCon publiceerde IPPNW een [langverwachte studie](#) van Robock, Xia, Helfand e.a over de nucleaire hongersnood,

Zelfs een beperkte kernoorlog ver weg van Nederland zal een acute klimaatverstoring geven met als gevolg misoogsten en wereldwijde hongersnood.

Ten gevolge hiervan zullen er voor Nederland naar verwachting 1,7 miljoen mensen het slachtoffer zijn.

E. Bikes not bombs, zondag 2 oktober Brussel

Jaarlijks organiseert Paxchristi België een fietstocht tegen kernwapens. Want hoe kan het dat er zestig jaar na de plaatsing van de kernbommen in ons land nog steeds twintig B61 bommen liggen? Bovendien worden ze binnenkort gemoderniseerd om beter inzetbaar te zijn.

Dit jaar ging de fietstocht op zondag 2 oktober langs alle politieke instellingen in Brussel om ons protest te laten horen. Brussel is namelijk het politieke centrum van het Belgische, Europese en NAVO-beleid. Tijd dus om onze beleidsmakers wakker te schudden!

[NVMP-bestuursleden Dirk Hoogenkamp en Willem Hubregtse waren er bij!](#)

Dirk leverde namens NVMP-Artsen voor vrede een bijdrage over het probleem van kernwapens dat ons allen raakt:

‘Er liggen Amerikaanse kernwapens op luchtmachtbases in België, Nederland, Duitsland, Italië en Turkije. De plaatsing van deze B-61 bommen was geen democratisch proces en hun mogelijke inzet zal dat ook niet zijn. Als één zo’n bom hier zou ontploffen zou er in een straal van 5 km geen gebouw meer overeind staan, honderdduizenden doden, een half miljoen gewonden. Medische hulp van enige betekenis is daarbij onmogelijk. Dit wordt te weinig beseft als er weer een generaal b.d. op TV komt om Poetins nucleaire dreigementen te becommentariëren. Het Nederlandse RIVM stelde zich de vraag of we in Nederland jodiumtabletten moeten slikken als er boven Oekraïne een kernbom zou ontploffen. Dat leek niet nodig. Over de slachtoffers in Oekraïne werd niet gesproken.

Maar zo hoeft het niet te zijn. Wij kunnen er wat tegen doen, wij kunnen belangrijke keuzes maken over wat veiligheid wél is. Dankzij maatschappelijke druk bleek het toch mogelijk de NAVO-landen België en Nederland als waarnemer deel te laten nemen aan de eerste bijeenkomst van de landen die het VN-kernwapenverbodsverdrag (TPNW) hebben ondertekend. Dat is een belangrijke stap naar erkenning dat bijna alle landen in de wereld géén kernwapens hebben en deze zo snel mogelijk de wereld uit willen hebben’.

F. Nuclear Risk Reduction in Europa

Marianne Begemann en Angelika Claussen, de Duitse en Nederlandse *regional Vice presidents IPPNW Europe*, zijn bezig geweest een overkoepelende strategie uit te zetten om meer invloed uit te oefenen op de Europese instituties en regeringen gezien de oorlog die nu woedt in Oekraïne.

Zij worden ondersteund door het IPPNW-kantoor dat afgelopen oktober in Genève is geopend en waar samen met ons hard gewerkt is aan een **resolutie voor het Europese Parlement: Nuclear Risk Reduction in Europe**. De strategie is om in de verschillende Europese instituties waaronder het Europese Parlement, een op medische gronden versterkt geluid te laten horen tegen de catastrofale gevolgen van kernwapens. Immers, zelfs een beperkte kernoorlog zal wereldwijde gevolgen hebben. Daarom zijn concrete maatregelen nodig om een kernoorlog te voorkomen zoals *no first use*, het niet als eerste kernwapens gebruiken en gedemilitariseerde zones rond kerncentrales om een ‘tweede Tsjernobyl’, of erger, te voorkomen.

Meer over de *European Parliament Resolution ‘Nuclear Risk Reduction in Europe’* [leest u op de achterpagina van de Nieuwsbrief \(nr, 2-2022\)](#)

G. Voorbereiding IPPNW-Europe congres in Hamburg

Als vervolg op de ICAN- en IPPNW-bijeenkomst voor het MSP-congres van het TPNW VN verdrag in Wenen is door de beide *regional Vice presidents IPPNW Europe* besloten om een driedaags IPPNW Europe congres in Hamburg te organiseren van 20-22 Januari 2023. De voorzitter van de MSP in Wenen en de architect van het TPNW verdrag Alexander Kmentt is uitgenodigd als gastspreker. Tijdens dit congres zal er een bijeenkomst zijn in de Nikolai *memorial Church* (in 1943 gebombardeerd door de Britten). Hier zal gevierd worden dat het TPNW-verdrag precies twee jaar bestaat.

Een belangrijk onderdeel van de bijeenkomst is het evalueren van de structurele *affiliate Europe* overleggen afgelopen jaar, het uitwerken van onder andere hoe we kijken naar de nieuwe situatie in Europa, hoe we veiligheid verbinden aan een gezonde planeet, hoe jongere generaties *health professionals* kunnen bijdragen aan dit werk. En hoe we in een internationale Summerschool in Polen jonge dokters en andere *health professionals* uit Oost- en West-Europa bij elkaar brengen in een dynamisch programma.

H. Werkgroepen

* De regionale groep Rijnmond

Carien Dagnelie (voorzitter), Cornella Visser-Mol, Auke van der Heide, Charles Zuiderweg, Jannes Mulder (verslag), Mimi Tyssen, Aart Stevens, Christien Mudde (gastvrouw) en Dirk Hoogenkamp vanaf 17 mei kwamen zesmaal bijeen.

Op **7 februari** staan wij stil bij **Jan Vosters**. Een inspirerend lid van ons clubje. We zullen Jan erg missen. Jannes bespreekt **Geweldloos burgerlijk verzet** aan de hand van *Civil Resistance; what everyone needs to know* van Chenoweth. Oekraïne is een terugkerend onderwerp. En wat dit betekent voor de NVMP. Hoe belangrijk een kernwapenvrije wereld ook is, de maatschappelijke steun voor dit standpunt is anno 2022 gering.

Op **4 april** bespreken wij het komende NVMP-symposium, gezien de oplopende spanning Oekraïne – Rusland. Nucleaire afschrikking, tactische kernwapens en de kerncentrales in het oorlogsgebied zijn actuele onderwerpen.

17 mei in Christien's achtertuin kijken we terug op een geslaagde ALV en Symposium van 14 mei over *Belemmert nucleaire dreiging onze strijd voor een kernwapenvrije wereld?* **Auke** vraagt zich af waar 'Oekraïne' eindigt? Goed dat we kernwapens hebben tegen het niets ontziende regime van Poetin. Goed dat we een *Criminal Court* in Den Haag hebben. Had ook Merkel een 'blinde vlek'? **Christien** wijst erop dat – hoe vreselijk alles ook is – wij toch voor een echte dialoog meer vanuit Poetins wereldvisie moeten leren kijken. We moeten blijven praten met hem. Het besluit van Finland voor de NAVO is invoelbaar maar ook wel een uitdagend gebaar richting Rusland. **Dirk** wijst erop dat Poetin al veel langer het Westen duidelijk maakte hoe Rusland tegen de NAVO aankijkt. **Cornella:** we moeten blijven praten en ons niet gek laten maken met alle nieuwe wapens. Een kat in het nauw.... **Mimi** staat stil bij de beeldmanipulatie van beide zijden. **Jannes** vraagt zich af of het niet primair om culturele waarden gaat. Poetin is allergisch voor bijvoorbeeld Westerse LHBT-waarden.

We vragen ons af wat de rol van onze NVMP moet zijn. Vooral omdat het naar onze mening een langdurige militaire én cultureel-ideologische strijd tussen Rusland en Europa (en de VS) wordt. Wij geven het bestuur enkele suggesties.

Op **1 september** zien we elkaar bij Auke in Den Haag. De situatie rond het vertrek van de voorzitter komt uitvoerig ter sprake. We tasten in het duister over de beweegredenen. Het NVMP-bericht van juli over persoonlijke redenen van Buijs' vertrek blijkt achteraf – in de woorden van Jannes - *fake news*. De afdeling Rijnmond – Dirk onthoudt zich van een mening – heeft zeer veel waardering voor wat Buijs als voorzitter heeft gedaan. Het lijkt ons vooral voor hemzelf en voor de NVMP/IPPNW als geheel een uiterst pijnlijke affaire.

Op **1 november** als vanouds weer bij Christien. Naar aanleiding van het verslag: de aanwezigen vinden dat er vragen rond het vertrek van onze voorzitter blijven bestaan.

Mimi bespreekt het onderwerp **Morele verwonding** onder veteranen. Hierover verschijnt van haar hand een artikel in onze *Nieuwsbrief*. Jannes stelt voor te anticiperen op een tactisch nucleaire aanval op Oekraïne. Christien vertelt over een kennis vol haat tegen Rusland. Zij houdt een pleidooi juist nu eenheid binnen de NVMP te bewaren. Cornella vraagt zich af hoe een geweldspiraal te voorkomen. Auke liet weten dat onze boodschap voor terughoudendheid op rotsachtige bodem wordt gezaaid. Aart legt nadruk op vredeseducatie.

Na een geanimeerd kerstdiner op **19 december** inclusief Trees Harms, oud-lid van de afdeling Rijnmond, staan we stil bij de KNMG-Domusdag over Arts en Oorlog. Jannes, middagvoorzitter schetste de historie van de NVMP. In de periode 1970-85 was de vereniging activistisch. Daarna bestonden de activiteiten meer uit symposia. Sinds 2015 is er sprake van een meer politieke invalshoek. Alles bij elkaar, een geslaagde dag met boeiende sprekers, vanuit vele invalshoeken. De nieuwe kerncentrale in Borssele, een artikel over pacifisme, morele verwonding en de komende IPPNW-congressen passeren de revue. Wat betreft het vertrek van Buijs: wij willen dit aan het AB overlaten, met dien verstande dat er bij de eerstvolgende ALV uitleg gegeven wordt en gelegenheid is om vragen te stellen over het vertrek door wie dat wenst.

Het jaar 2022 was een goed jaar in de zin dat wij over datgene wat ons raakte, uitvoerig van gedachten konden wisselen.

Jannes H Mulder, NVMP-Rijnmond.

I. Publiciteit

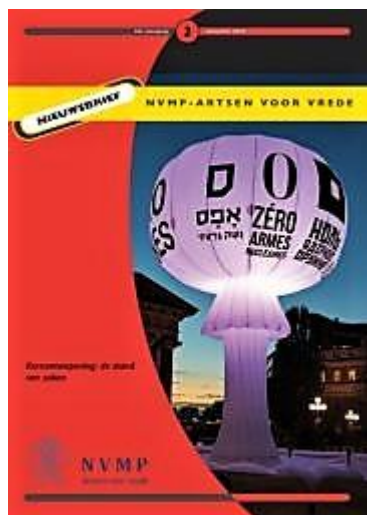
Onze leden, begunstigers en vrienden ontvangen tweemaal per jaar de *Nieuwsbrief* en eenmaal per jaar een contributiebrief. Daarnaast zenden we, als daar aanleiding toe bestaat, zogenaamde nieuwsflitsen digitaal aan onze achterban. Uit de reacties blijkt dat deze vorm van communicatie in een behoefte voorziet en op prijs wordt gesteld.

* De Nieuwsbrief

In 2022 brachten we twee nummers van de *Nieuwsbrief* van NVMP-Artsen voor vrede. Een groot deel van de lezers ontvangt de nieuwsbrief als digitale PDF-versie, een kleiner aantal gedrukte exemplaren wordt nog door de postbode bezorgd.

De redactie bestaat onveranderd uit Margreet Bakker, Hugo D'aes, Hans van der Dennen, Christien Mudde en Mimi Tyssen. Voor de eindcorrectie konden we weer rekenen op de inspanning van Leo van Bergen, waarvoor bijzondere dank. Hans van Iterson staat nog steeds in voor de coördinatie, de opmaak van de cover en de illustraties. Hoofdredacteur is ondergetekende en de eindredactie wordt verzorgd door Hans van der Dennen en Hans van Iterson.

Peter Bujs schreef voor het eerste nummer nog het Woord van de voorzitter, maar wegens zijn terugtreden werd in het tweede (winter-)nummer een woord van het bestuur opgenomen, gevolgd door een uitgebreid interview met de afscheidnemende voorzitter. Onze vaste Vlaamse columnist Marc Cosyns bezorgde ons voor beide nummers weer een mooie column, met opnieuw een Belgisch/Vlaamse en een Nederlandse insteek. Wij danken Marc voor de bijdragen en hopen op een verderzetting in het volgende jaar.

2022 was het jaar waarin Rusland zijn veroveringstocht in Oekraïne aanvatte, wat de aanleiding was tot volgende bijdragen: een overzichtsartikel over de NVMP-acties in relatie tot de oorlog; een bespreking van de Oekraïense componist Silvestrov; enkele bijdragen rond de toegenomen nucleaire dreiging als gevolg van de dreigementen van Poetin.

Onze redacteurs zetten hun zoektocht verder naar interessante items binnen hun interessegebied. Christien Mudde schreef, naast hogergenoemde bijdrage, een bespreking van het muziekstuk *Postnucleair Winterscenario* van JacobTV. Mimi Tyssen besprak het fenomeen *Bellingcat* en groef dieper naar het begrip *moral injury*. Hans van der Dennen bezorgde ons een kritische lezing van het laatste boek van Ian Kershaw *Persoonlijkheid en Macht*. Andere opgemerkte bijdragen betroffen het boeiende

NVMP-symposium van 14 mei 2022 (*Belemmert nucleaire dreiging onze strijd voor een kernwapenvrije wereld?*) en de schrijnende oorlogssituatie in Oost-Congo. Bert Sweerts pleitte in een ingezonden bijdrage in het zomernummer voor een 'paradigmawisseling', terwijl Dirk Hoogenkamp een verslag stuurde, uit Brussel, van zijn deelname aan *Bikes not Bombs!*

Zoals gewoonlijk bracht Hans van Iterson ons het verslag van de activiteiten van de verenigingen, nationaal en internationaal.

Onze dank gaat uit naar alle vaste medewerkers en naar de gelegheidsauteurs.

Hugo D'aes

* Nieuwsflitsen

Nieuwsflitsen in 2022	Datum
Nieuwjaarswensen voor minister Hoekstra	31-jan
<i>No war in Europe IPPNW-Europe appeal</i>	8 februari
Dirk Hoogenkamp geïnterviewd door BNN-VARA	28 februari
<i>No Nuclear War over Ukraine</i>	28 februari
<i>World Medical Health statement over Ukraine</i>	11 maart
<i>The Nuclear Threat</i>	14 maart
12 Nobelprijswinnaars	17 maart
<i>Joint Statement Russia and Ukraine physicians</i>	18 maart
Voor een duurzame toekomst moeten we af van kernwapens	22 maart
Peter Buijs te gast bij Ruud de Wild	23 maart
Medeondertekenen oproep Nobelprijswinnaars	28 maart
Petitie 'We reject war and nuclear weapons' meer dan 1 miljoen keer ondertekend	14 april
NEDERLAND EN BELGIE ZULLEN ALS WAARNEMER AANWEZIG ZIJN BIJ DE MSP-TPNW!	20 juni
Verslag TPNW-Wenen en Vasthouden aan kernwapens is een doodlopende weg	28 juni
Terugtrekken Peter Buijs als voorzitter	12 juli
<i>IPPNW proposal on the NPT-Revcon</i>	22 juli
<i>Statement Ira Helfand on NPT-Revcon</i>	7 augustus
<i>Nuclear Famine report</i>	15 augustus
IPPNW en NVMP in de media	16 augustus
Tiende Toetsingsconferentie van het Non-Proliferatie Verdrag (NPV) mislukt	29 augustus
NVMP doet mee aan <i>Bikes not Bombs</i>	4 oktober
23-rd IPPNW <i>Worldcongres in Mombasa, Kenia</i>	14 oktober
Wil Verheggen <i>Opinie in BD. Geen kernbom. Dan maar een kerncentrale</i>	21 oktober
Gezondheidszorg Oekraïne bereidt zich voor op kernramp	11 november
Europese IPPNW-bijeenkomst in Hamburg	22 december

* NVMP in de media

28 februari BNNVARA Radio Dirk Hoogenkamp geïnterviewd

01 maart interview Peter Buijs in *Medisch Contact* 'Grote zorgen over nucleaire dreiging'

13 maart Christien Mudde in *Rotterdams Dagblad* 'Kernwapens doden iedereen, daar helpen geen jodiumpillen tegen'

19 maart Wil Verheggen in *Brabants Dagblad* 'Arts met de rug tegen de muur bij een kernoorlog'

22 maart André Knottnerus *Opinie Veiligheid in Trouw* 'Voor een duurzame toekomst moeten we af van kernwapens',

23 maart Peter Buijs en Danny Pronk in het *Algemeen Dagblad* 'Beseft Poetin dat je een kernoorlog altijd verliest?'

23 maart npo radio 2 Peter Buijs in programma van Ruud de Wild *Wild in de middag*

16 augustus Wil Verheggen in *Brabants Dagblad* 'Eén misverstand verwijderd van nucleaire vernietiging'

29 augustus BNNVARA Radio Peter Buijs geïnterviewd.

21 oktober Wil Verheggen in *Brabants Dagblad* opinieartikel 'Geen kernbom. Dan maar een kerncentrale.'

J. Netwerk

Binnen het Balieberaad overleggen we met PAX, het Humanistisch Verbond, Juristen voor de vrede, het Rode Kruis, *Mayors for Peace*, Pughwash, Greenpeace en de Raad van Kerken in Nederland. Namens NVMP-Artsen voor vrede participeerden hierin Peter Buijs (voorzitter), Dirk Hoogenkamp en Hans van Iterson (secretaris). NVMP-Artsen voor vrede (Hans van Iterson en Bert Sweerts) voert het secretariaat van Burgemeesters voor Vrede in Nederland. Namens NVMP heeft Ron Aardenburg een zetel in het bestuur van het Museum voor Geweldloosheid en Vrede. Marianne Begemann is samen met Angelika Claussen Vice-President *Europe* van de IPPNW. Dirk Hoogenkamp is Student Representative *Europe* binnen IPPNW.

5. Bureau

De werkzaamheden op het bureau worden gecoördineerd door Hans van Iterson die een aanstelling heeft voor vier dagen (28 uur). Hij is het beleidsondersteunende hart van de vereniging: in- en externe vraagbaak, verzorger en bewaker van inkomende en uitgaande informatie, ondersteuner van het bestuur bij de voorbereiding en uitvoering van beleid en besluiten. Het relatiebeheer wordt verzorgd door Bert Sweerts. Op het bureau wordt ook de homepage op internet bijgehouden: www.nvmp.org evenals de NVMP-pagina op Facebook. Dirk Hoogenkamp houdt het Instagram-account 'artsenvoorvrede' bij. De NVMP-website werkt feilloos maar wordt niet bijzonder vaak geraadpleegd. Wel als er bijvoorbeeld een Nieuwsflits is uitgegaan met een link naar de website. De Facebookpagina heeft 144 (133), het Instagram account 189 (121) volgers.

6. Financiën

• Staat van baten en lasten

	Jaar 2022 exploitatie	Jaar 2022 begroting
Exploitatie		
1 Baten		
2 Vaste baten	47.986	49.100
3 leden	45.486	46.100
4 begunstigers	2.210	2.500
5 vrienden	290	500
6 Incidentele baten	4.600	200
7 voorjaarsactie	300	50
8 summer school Oost-Europa	325	50
9 overige giften	3.975	200
10 rente	0	0
11 Symposia	450	500
12 Subsidies	0	0
13 <i>Mayors for Peace</i>	20	0
36 Te onttrekken aan vermogen		6.635
14 Totaal	53.056	49.800
15 Lasten		
16 Verenigingskosten	4.153	5.650
17 AV	700	2.000
18 bestuur	1.696	1.000
19 ledenadmin. en werving	147	200
20 bank- en verz.kosten	521	450
21 IPPNW	1.088	2.000
22 Bureaukosten	5.052	5.650
23 huur	3.500	3.400
24 telefoon	183	400
25 postbus en porti	278	450
26 papier	0	100
27 website en internet	1.091	1.300
28 Bureaucoördinator	36.705	37.500
29 Nieuwsbrief	2.102	5.000
30 Symposia	542	1.100
31 Werkgroepen	0	100
32 Projecten	66	0
33 <i>Mayors for Peace</i>	0	200
34 Onvoorzien	433	935
35 Totaal	49.051	56.135
36 Resultaat	4.005	

• Toelichting op de Staat van baten en lasten

Baten

De inkomsten uit vaste baten (regel 2) bleven € 1.100 achter bij de begroting. De incidentele baten (regel 6) waren bewust laag begroot want onzeker maar heel aanzienlijk. De oorlog in Oekraïne spoorde velen aan tot een extra gift (regel 9) en voor de reiskosten voor een *summer*

school van studenten in Oost-Europa werd € 325 gedoneerd (regel 8). De totale baten (regel 14) waren zodoende € 3.200 hoger dan begroot.

Lasten

De totale lasten (regel 35) vielen ruim lager uit dan begroot. Voornaamste verklaringen daarvoor zijn lagere Verenigingskosten: ondanks hogere bestuurskosten (regel 18) slechts één Algemene Vergadering (regel 17), uitstel van de jaarvergadering van IPPNW vanwege corona (regel 21) en slechts één symposium (regel 30).

Resultaat

Het jaar kon worden afgesloten met een positief resultaat van € 4.005. Maar dit is bedrieglijk want er moeten nog kosten worden betaald ter hoogte van € 4.280.

• Balans per 31 december 2022

Activa

vaste activa	0
liquide middelen	147.933
NL36TRIO0379714329	48.008
NL03ASNB0943442508	99.925
nog te ontvangen achterstallige contributie	50
vooruit betaald pensioenpremie jan. 2023	174
huur jan. 2023	318
Totaal Activa	148.475

Passiva

Vooruit ontvangen contributies/bijdragen	6.500
Nog te betalen betalingsverkeer okt-dec 2022	76
loonbelasting dec. 2022	1.582
Nieuwsbrief declaratie bestuur	2.186
436	
reserve Mayors for Peace	1.727
reserve AVV	9.402
reserve summer school	325
strategische reserve	84.000
beschikbaar eigen vermogen	42.242
Totaal Passiva	148.475

• Toelichting op de Balans

In de balans zijn de financiële middelen van de vereniging zichtbaar, rekening houdend met zowel de bezittingen plus de vorderingen (activa) als de verplichtingen plus de schulden (passiva) op 31-12-2022.

Activa

De som van de Liquide middelen is € 147.933, zijnde de optelsom van de saldi van de beide NVMP-rekeningen per 31-12-2022. Hierbij moet worden opgeteld de vordering die op 2022

betrekking heeft maar in 2022 nog niet was ontvangen, als ook de bedragen die op 2023 betrekking hebben maar al in 2022 zijn betaald.

Passiva

Deze bestaan uit baten (contributies) die op 2023 betrekking hebben maar al in 2022 waren ontvangen, daarnaast uit lasten die op 2022 betrekking hebben maar nog niet waren betaald. Naast drie bestemmingsreserves - een voor *Mayors for Peace*, een voor een *summer school* in Oost-Europa en een voor de *Nieuwsbrief* (uit de nalatenschap van AVV) – is er een strategische reserve van € 84.000. Het vrij besteedbaar eigen vermogen per 31-12-2022 bedraagt € 42.242 (2021: €55.947).

• Begroting

	Jaar 2023 begroting	Jaar 2022 exploitatie
1 Baten		
2 Vaste baten	46.600	47.986
3 leden	39.500	45.486
4 begunstigers	7.000	2.210
5 vrienden	100	290
6 Incidentele baten	200	4.600
7 voorjaarsactie	50	300
summer school Oost-		
8 Europa	50	325
9 overige giften	100	3.975
10 rente	0	0
11 Symposia	600	450
12 Subsidies	0	0
13 <i>Mayors for Peace</i>	0	20
Diversen		0
Te onttrekken aan		
36 vermogen	12.880	
14 Totaal	60.280	53.056
15 Lasten		
16 Verenigingskosten	5.300	4.153
17 AV	2000	700
18 bestuur	1000	1.696
19 ledenadmin. en werving	300	147
20 bank- en verz.kosten	500	521
21 IPPNW	1500	1.088
22 Bureaunkosten	6.050	5.052
23 huur	3850	3.500
24 telefoon	300	183
25 postbus en porti	350	278
26 papier	100	0
27 website en internet	1450	1.091
28 Bureaucoördinator	42.000	36.705
29 Nieuwsbrief	4.500	2.102
30 Symposia	1.700	542
31 Werkgroepen	100	0
32 Projecten	0	66
33 <i>Mayors for Peace</i>	100	0
34 Onvoorzien	530	433
35 Totaal	60.280	49.051
36 Resultaat		4.005

• Toelichting op de begroting

Bij de raming van de vaste baten (regel 2) is rekening gehouden met de gedeerde inkomsten door opzeggingen en sterfgevallen in 2022, de verwachte verminderde opbrengst door opzeggingen en sterfgevallen in 2023 en de verwachte meeropbrengst door de contributieverhoging. De opbrengst uit incidentele baten (regel 6) is per definitie onzeker en dus conservatief begroot. Regel 11 gaat uit van de inkomsten uit één symposium waarbij twintig deelnemers elk € 30 betalen. De Verenigingskosten (regel 16) zijn hoger: twee ledenvergaderingen (regel 17) en een jaarvergadering van IPPNW in Mombassa (regel 21). Alle elementen van de Bureaukosten (regel 22vv) zijn hoger door de gestegen prijzen. De kosten van de bureaucoördinator (regel 28) stijgen jaarlijks met 2,5% en in 2023 eenmalig met nog eens 5%. Dit heeft gevolgen niet alleen voor het voorziene tekort in 2023 maar ook voor de omvang van de strategische reserve. Er is rekening gehouden met één symposium (regel 30) met zaalhuur à € 250 en twintig lunches elk à € 30. Voor onvoorziene kosten (regel 34) wordt gezien de ervaringen slechts een gering bedrag opgenomen. Op het eigen vermogen (€43.634) zal € 12.880 (regel 36) worden ingeteerd.

NVMP-Artsen voor vrede

Adres	Postbus 199 4190 CD Geldermalsen
Telefoon	06 – 42009559
E-mail	office@nvmp.org
Internet	https://www.nvmp.org/
IBAN	NL36 TRIO 0379714329
KvK-nummer	40259243
Contact	Hans van Iterson